

Nr 119.

Av herr **Sundberg** och herr **Svensson, Isak**, om anställande av lönad konsul i Reykjavik.

Genom till Kungl. Maj:t ingivna underdåniga skrivelser ha Fiskkonserverfabrikernas förening i Lysekil samt Göteborgs sillagenters förening och Göteborgs sillengrossisters förening gjort framställning i syfte att en lönad svensk konsul måtte anställas på Island med anledning av de betydande handelsförbindelserna med detta land.

Över denna framställning har kungl. lantbruksstyrelsen avgivit det utlåtande, som framgår av i avskrift härvid bilagda skrivelser.

Enligt protokollet över utrikesdepartemenstären, hållet inför konungen den 4 januari 1929, har departementschefen yttrat, att ehuru framställningarna i och för sig syntes beaktansvärda, departementschefen ansåge sig av statsfinansiella skäl och jämväl i syfte att närmare utredning i ärendet må kunna åvägbringas böra förorda att med frågans definitiva lösning må anstå till ett kommande år.

Därefter har till ministern för utrikes ärendena inkommit en den 17 i denna månad dagtecknad skrivelse från Handelskammaren i Göteborg, som på anförda skäl instämt i framställningarna.

Sedan föreningarna fått del utav vad i detta ärende förekommit, har från dessa gjorts gällande, att till följe det år 1928 upprättade »sillmonopolet» på Island sådana svårigheter uppstått för den svenska konserverfabriksindustrien och sillgrosshandeln ifråga om inköp och behandling av den isländska sillen, att mycket snara åtgärder till avhjälpande härav äro av nöden samt att i följd härav med inrättande av ifrågavarande konsulsbefattning icke gärna kan anstå till nästa år. Det har därvid även erinrats om den högst betydande sillimport, som det här rör sig om och som beräknats till ett värde av omkring 7 miljoner kronor.

Med anledning härav våga undertecknade ifrågasätta, att riksdagen skall tillmötesgå denna betydande gren av den svenska fiskerinäringen med att redan i år anslå medel till upprättande av ett lönat konsulat i Reykjavik på Island.

Det anslag, som härför skulle erfordras, beräknas på följande sätt:

Konsulslönen	Kr. 11,460: —
Ortstillägg	„ 6,600: —
extra ortstillägg	„ 1,200 —

vartill kommer dyrtidstillägg samt erforderliga belopp för kontorshyra, skriviträde och övriga ämbetsutgifter.

På grund av vad sålunda anförts, hemställes härmed att riksdagen måtte besluta,

att från och med nästkommande budgetår på ordinarie stat uppföres en konsulsbefattning med placering i Reykjavik på Island samt att för detta ändamål anslå medel i överensstämmelse med ovan nämnda beräkning.

Stockholm den 21 januari 1929.

Axel Sundberg.

Isak Svensson.

Avskrift.

Till Konungen.

ang. tillsättande av en arvlönad svensk konsul å Island.

Genom remiss har Kungl. Maj:t anbefallt lbrstn att avgiva utlåtande över en utav fiskkonservfabrikernas förening, Lysekil, gjord framställning om tillsättande av en arvlönad svensk konsul å Island.

Därjämte har till lbrstn inkommit en till Konungen ställd framställning från Göteborgs sillagenters förening i enahanda syfte.

Med återställande av remissakten och överlämnande av sistberörda framställning får lntbrstn i ämnet anförda följande.

För närvarande består Sveriges representation på Island av en generalkonsul i Reykjavik och vicekonsuler på fyra andra platser, vilka samtliga äro oavlönade. Sökandena förmena, att genom de senaste årens isländska lagstiftning på fiskerionrådet förhållandena nu kräva anställande av en arvlönad svensk konsul på Island för att de svenska intressena därstädes skola kunna i tillbörlig grad tillvaratagas. Såsom ytterligare stöd för sin framställning anför fiskkonservfabrikernas förening, bl. a., att värdet av den årliga importen till vårt land av isländsk sill uppginge till över 7 miljoner kronor och Göteborgs sillagenters förening framhåller, att handelsutbytet mellan Island och Sverige vore betydande och att värdet av omsättningen torde belöpa sig till över 7 miljoner kronor årligen. Enligt Sveriges officiella statistik, handel, för år 1926, hade under nämnda år Sveriges import från Island ett värde av 4,540,422 kronor och vår export till samma land ett värde av 1,263,456 kronor. Importen utgjorde till allra största delen av fiskvaror, särskilt saltad och kryddad sill. De viktigaste exportartiklarna voro trävaror och pappersmassa, maskiner, metallarbeten och spånadsämnen.

Det torde sålunda vara sillfisket och sillhandeln, varigenom Island tilldrager sig det största intresset från svensk sida. Genom de senare årens lagstiftning har emellertid fisket vid Island blivit alltmer försvårat för svenskar liksom för andra utlänningar, och genom det nyligen på Island upprättade sillhandelsmonopolet hava såväl för saltning och kryddning av sill som för handeln med sill å Island uppstått stora svårigheter för svenska firmor.

Särskilt synes nämnda monopol hava vallat stora olägenheter för vårt lands konservfabrikanter, som tidigare själva eller genom ombud brukat köpa och krydda sill på Island efter sina särskilda metoder för att sedan föra den till konservfabrikerna i Sverige för vidare beredning till konserver. De svenska konservfabrikerna förbruka årligen omkring 45,000 tunnor sill från Island.

Av saltad islandssill importeras emellertid till Sverige betydligt större mängder än som framgår av handelsstatistiken, beroende på att en stor del av denna import går över Danmark och Norge.

Det svenska sillfisket vid Island är för närvarande icke av någon större betydelse, men under de senaste åren har dock årligen dit utgått ett antal expeditioner från Sverige för sillfiske. Trots de ovan antydda svarigheterna för utlänningars fiske vid Island torde de senaste båda årens resultat i vissa fall kunna ingiva förhoppning om att det svenska sillfisket vid Island skall kunna ökas.

Under de nuvarande förhållandena på Island torde, såsom av sökandeföreningen ock framhålls, friktioner lätt nog kunna uppstå, som föranleda vissa förhandlingar mellan svenska företagare och vederbörande på Island. Därvid torde det för de svenska parterna givetvis vara av stort värde att hava stödet av en speciellt svensk representant, som dessutom väl känner till den isländska lagstiftningen och dess tillämpning.

Ur anförda synpunkter och på grund av de svarigheter, som numera äro tillfinnandes för tillvaratagande av den svenska fiskerinäringens intressen på Island, vill Intbrstn vitsorda behovet av en avlönad svensk konsul därstädes. Möjligt torde också vara, att vår exporthandel på Island skulle kunna draga nytta av en sådan.

På grund av det anförda hemställer Intbrstn, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder för tillmötesgående i en eller annan form av sökandens önskemål i förevarande avseende.

I detta ärendes slutliga handläggning hava deltagit generaldirektören Insulander samt byråcheferna Bjurstedt och Andersson. Stockholm den 8 november 1928.

Underdånigst

Erik Insulander.

K. A. Andersson.

